

**Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów działającego
na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
za rok 2020**

Informacje ogólne

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bytów działa na podstawie:

- Uchwały nr XVI/150/2020 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
- Zarządzenia Nr 67/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie powołania "Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów" działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020, poz. 218 z późn. zm.).

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionej uchwały, zarządzenia Burmistrza Bytowa oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Bytowa, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bytów to grupa dziewięciu specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Bytów.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komendy Powiatowej Policji,

- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Oświaty – Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej,
- Ochrony Zdrowia,
- organizacji pozarządowej - "Stowarzyszenia Kobiet na Rzecz Kobiet i Rodziny".

Realizowane działania

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bytów na lata 2016 -2020. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2020 roku odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas posiedzeń ustalano m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy, ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc, wypracowywano skuteczne strategie współpracy poszczególnych służb. Analizowano również informacje dotyczące realizowanych bądź zrealizowanych już działań.

W dniu 18 października 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”, które precyzuje zadania służb w ramach ww. procedury oraz wskazuje reguły funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Procedura „Niebieskie Karty” uruchamiana jest w rodzinach dotkniętych przemocą.

Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez jednego z upoważnionych podmiotów: pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Zostaje wówczas powołana Grupa Robocza, która interdyscyplinarnie rozwiązuje problemy związane z podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup roboczych.

Tabela poniżej przedstawia ilość sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez poszczególne podmioty na przestrzeni czterech lat:

	2017	2018	2019	2020
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A”, w tym:	39	51	50	47
pomoc społeczna	5	4	4	3
policja	30	45	43	44
oświata	2	2	2	0
ochrona zdrowia	1	0	0	0
GKRPA	1	0	1	0

„Niebieska Karta – A” wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”. Zostaje wówczas powołana Grupa Robocza, która interdyscyplinarnie rozwiązuje problemy związane z podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie. Wszystkie rodziny zostają objęte działaniami grup roboczych.

- W okresie sprawozdawczym 11 „Niebieskich Kart – A” założono w toku trwania tej samej procedury.
- W 2020 roku powołano 36 grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”. 28 grup roboczych kontynuowało pracę w okresie sprawozdawczym, a powołane były przed okresem sprawozdawczym. Łącznie w 2020 roku działało 64 grupy robocze, w 61 rodzinach, w tym 3 grupy robocze w 3 rodzinach powołano dwa razy w roku sprawozdawczym.

- Grupy robocze spotkały się na posiedzeniach 170 razy.
- Łącznie w grupach pracowało 47 przedstawicieli różnych służb.
- Grupy robocze sporządziły: 34 „Niebieskie Karty – C” oraz 16 „Niebieskich Kart – D”.
- W roku 2020 zakończono procedurę "Niebieskie Karty" w 24 przypadkach. W 19 przypadkach zakończono procedurę w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy rodzinie, w 5 – w związku ze zdiagnozowaniem innych problemów niż przemoc, co wskazuje na brak zasadności prowadzenia działań w ramach niebieskiej procedury.
- Grupy robocze skierowały wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec 6 osób.
- 4 Niebieskie Karty założono w sytuacji podejrzenia przemocy wobec dzieci.
- Grupy robocze przekazały 1 zawiadomienie do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.
- W okresie od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r. funkcjonowała otwarta grupa edukacyjno – wspierająca dla osób doznających przemocy, 10 osób skorzystało z tej formy wsparcia

Statystyki:

1. *liczba osób doznających przemocy w rodzinie: 181 osób, z tego:*
 - kobiety – 62,
 - mężczyźni – 22,
 - dzieci i młodzież do 18 r. ż. – 97;
2. *liczba osób stosujących przemoc w rodzinie: 62 osoby, z tego:*
 - kobiety – 5, w tym będąca pod wpływem alkoholu – 2
 - mężczyźni – 56, w tym będący pod wpływem alkoholu – 49
 - dzieci i młodzież do 18 r. ż. – 1 (będący pod wpływem narkotyków)

W roku sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej realizował projekt pn. „Reaguj na przemoc – wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy” współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz budżetu Gminy Bytów w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.

W ramach projektu zrealizowano:

I. Oddziaływania edukacyjne, wspierające i poradnictwo zwiększające kompetencje osób, w tym rodzin z dziećmi:

1. Warsztaty „Bez klapsa” – celem warsztatów było pokazanie jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice. Uczestnicy warsztatów poznali nowe metody wychowawcze oparte na budowaniu i podtrzymywaniu pozytywnych relacji z dzieckiem. W warsztatach uczestniczyło 10 osób.
2. Indywidualne konsultacje psychologiczne – odbyło się 12 konsultacji, w których wzięło udział 7 osób. Spotkania realizowane były w trybie stacjonarnym oraz w trybie online. Uczestnicy konsultacji z dużym zaangażowaniem i otwartością sygnalizowały swoje potrzeby, korzystały ze wsparcia i poszukiwania najkorzystniejszych dla nich i ich rodzin rozwiązań.
3. Indywidualne konsultacje pedagogiczne – odbyło się 12 konsultacji, w których wzięło udział 7 osób. Spotkania były realizowane w trybie stacjonarnym oraz w trybie online. Uczestnicy konsultacji mieli możliwość poznać konstruktywne metody wychowawcze oraz nabyć umiejętności w zakresie poprawy nieodpowiedniego zachowania wobec swojego dziecka.
4. Grupa wsparcia (27 spotkań x 2 godz.) – dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności zaczynających zmiany mające na celu zatrzymanie przemocy. Zajęcia obejmowały podstawowe zagadnienia z zakresu przemocy w rodzinie, a ich celem było zwiększenie świadomości uczestniczących osób na temat przemocy, cykli przemocy, konsekwencji psychologicznych, wpływu na rodzinę oraz poszukiwanie alternatywnych rozwiązań dla poczucia bezradności i rezygnacji ze zmiany własnej sytuacji, ćwiczenie konstruktywnych sposobów komunikacji oraz asertywności w relacjach z innymi etc. Była to grupa otwarta, w której łącznie uczestniczyło 9 osób
5. Warsztaty kreatywne dla dzieci - celem zajęć było wspieranie postawy twórczej dzieci oraz angażowanie i rozwijanie ich osobowości poprzez aktywne spędzenie wolnego czasu w przyjaznej atmosferze. W warsztatach wzięło udział 12 osób
6. Działania profilaktyczne dla młodzieży – podczas tych zajęć młodzież klas VII-VIII zwiększyła swoją wiedzę z zakresu rodzajów przemocy stosowanej z użyciem urządzeń teleinformatycznych oraz dowiedziała się jak radzić sobie ze złością i nie ulegać impulsom popychającym ich do zachowań agresywnych i przemocowych.

II. Wzmocnienie kompetencji służb i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu:

1. Szkolenie dla służb – „Rola profilaktyki w budowaniu bezpiecznego otoczenia dziecka” (1 dzień szkolenia) - przeznaczony był dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty”. Szkolenie odbyło się 30.11.2020 r. w formie online. Zadaniem szkolenia było pogłębienie wiedzy z zakresu przemocy w rodzinie w ujęciu psychologicznym i prawnym. W szkoleniu wzięło udział 40 przedstawicieli różnych służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie m. in. pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologowie, funkcjonariusze policji, kuratorzy oraz przedstawiciele GKRPA.
2. Superwizja koleżeńska pracy Zespołu Interdyscyplinarnego (2 x 4godz.) –przeznaczona była dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty” uczestniczących w spotkaniu szkoleniowo – integracyjnym. Zadaniem superwizora było stworzenie sprzyjających warunków do omówienia trudności pojawiających się w toku współpracy między służbami i wypracowania konstruktywnych wniosków. Superwizja przyczyniła się do poprawy funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, sprzyjać będzie przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu. W superwizji wzięło udział 15 osób.
3. Konsultacje coachingowo – superwizyjne (30 konsultacji x 1 godz.) - przeznaczone dla członków grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty” w rodzinach z dziećmi. Konsultant był wsparciem dla pozostałych członków grupy roboczej. Umożliwił w sposób obiektywny ocenić indywidualny przypadek procedury „Niebieskie Karty” oraz dzielił się w sposób neutralny spostrzeżeniami na temat danej sytuacji. Coaching miał na celu wydobywanie mocnych stron członków zespołów, zminimalizowanie osobistych barier i ograniczeń, a także ułatwić bardziej efektywne funkcjonowanie w zespole. Z tej formy wsparcia skorzystało 15 osób.

III. Kampania informacyjna projektu realizowana poprzez:

1. Opracowanie i dystrybucja kalendarza na 2021 rok – 457 sztuk
2. Artykuły w lokalnej prasie – 3 artykuły
3. Informacje na stronach WWW MOPS i UM
4. materiały szkoleniowe/broszury dla służb – 30 sztuk

Kampania informacyjna skierowana była do społeczności lokalnej Gminy Bytów, w tym do rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i zagrożonych przemocą oraz do osób profesjonalnie zajmujących się pomocą takim rodzinom. Dzięki kampanii społeczność

lokalna uzyskała obszerne informacje na temat przemocy w rodzinie oraz wykaz instytucji/podmiotów oferujących wsparcie dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc na terenie naszej Gminy.

Realizacja działań skierowanych do rodzin i osób uwikłanych w przemoc pozwoliła m.in. na wzrost umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, w tym opiekuńczo – wychowawczych, a także w sytuacji doświadczania przemocy w rodzinie. Wzrosła umiejętność konstruktywnego budowania i pielęgnowania relacji rodzinnych oraz twórczego, rodzinnego spędzania czasu wolnego. Szkolenia i spotkania coachingowo – superwizyjne zwiększyły skuteczność działań służb zajmujących się interwencją i pomocą w rodzinach uwikłanych w przemoc. Zwiększyła się również ich wiedza i umiejętności w zakresie diagnozy, prowadzenia rozmowy i pomocy osobie doznającej przemocy w rodzinie a także w zakresie skutecznych sposobów motywowania klientów do wprowadzania i utrzymywania konstruktywnych zmian. Dzięki kampanii informacyjnej zwiększono dostęp do informacji nt. przemocy i oferty wsparcia dla mieszkańców gminy Bytów.

Analiza budżetu

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 r. realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dysponował łącznie kwotą: **50.975,61 zł, z tego:**

- z dotacji celowej - 28.430,66 zł (całość w ramach projektu)
- ze środków budżetu gminy - 22.544,95 zł (z tego: 16.240,00 zł w ramach projektu)

Struktura tego wydatku przedstawia się następująco :

a) wynagrodzenia i pochodne:	<u>23.502,66</u>
- 4010 wynagrodzenia osobowe – dotacje celowe	- 7.392,00
- 4110 składki na ubezpieczenie społeczne – dotacje celowe	- 1.290,66
- 4170 wynagrodzenia bezosobowe – dotacje celowe	- 7.560,00
- 4170 wynagrodzenia bezosobowe - budżet gminy	- 7.260,00
b) wydatki rzeczowe:	<u>27.472,95</u>
- 4210 zakup materiałów i wyposażenia – dotacje celowe	- 2.338,00
- 4210 zakup materiałów i wyposażenia - budżet gminy	- 950,00
- 4220 zakup środków żywności – dotacje celowe	- 2.340,00
- 4300 zakup usług – dotacje celowe	- 7.510,00
- 4300 zakup usług - budżet gminy	- 13.896,15
- 4700 szkolenia pracowników - budżet gminy	- 438,8

Podsumowanie

Działania realizowane w 2020 r. przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bytów zbieżne były z celami szczegółowymi Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bytów na lata 2016-2020. Stanowiły także odpowiedź na lokalne potrzeby, które zdiagnozowano m.in. w trakcie prowadzenia procedur „Niebieskie Karty”. Dzięki skoordynowanemu działaniu instytucji oraz wsparciu finansowemu zarówno Gminy Bytów, jak i Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oferta pomocowa Gminy Bytów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2020 była urozmaicona i adekwatna do potrzeb. Podjęto szereg działań, takich jak: działania edukacyjne, wspierające, poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne oraz zwiększono dostęp do informacji nt. przemocy i oferty wsparcia dla mieszkańców gminy Bytów. Dofinansowanie ze środków rządowych w ramach projektu „Reaguj na przemoc – wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy” dało możliwość uzupełnienia działań realizowanych już w Gminie Bytów. Dzięki takiemu uzupełnieniu oferty pomocowej osoby doznające bądź zagrożone przemocą w rodzinie uzyskały profesjonalną pomoc w takim zakresie w jakim tego potrzebowały. Profesjonaliści uwzględnili indywidualne potrzeby w/w osób, co zwiększyło szanse na uzyskanie trwałych i konstruktywnych zmian w życiu całych rodzin. Z dofinansowania skorzystali również przedstawiciele różnych służb przeciwdziałających przemocy w rodzinie. Działania objęte dofinansowaniem skierowane do przedstawicieli służb przeciwdziałających przemocy w rodzinie miały duży wpływ na podniesienie jakości pracy członków grup roboczych i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Członkowie grup roboczych zwiększyli swoją wiedzę w zakresie konstruktywnego i skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie a także w zakresie skutecznych sposobów motywowania klientów do wprowadzania i utrzymywania konstruktywnych zmian. Kampania medialna pozwoliła na poruszenie tematu przemocy wśród licznej grupy odbiorców, dzięki czemu zwiększyła się świadomość mieszkańców w w/w obszarze.

Zespół Interdyscyplinarny planuje od lutego 2021 roku kontynuację funkcjonowania otwartej grupy edukacyjno – wspierającej dla osób doznających przemocy w rodzinie jako stałego elementu oferty pomocowej.

Wskazana jest kontynuacja działań szkoleniowych, w tym umożliwienie przedstawicielom służb doskonalenia kompetencji miękkich, m.in. umiejętności psychologicznych z zakresu komunikacji interpersonalnej, umiejętności motywowania do zmiany. Wskazane jest także aktualizowanie wiedzy z zakresu procedur interwencyjnych

i przepisów prawnych. Powyższe zwiększy prawdopodobieństwo tego, że przedstawiciele służb zaangażowanych w prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” będą realizowali swoje obowiązki na wysokim poziomie, a osoby uwiękane w przemoc skorzystają z dostępnej w Gminie Bytów oferty pomocowej.

PRZEWODNICZĄCA
Zespołu Interdyscyplinarnego
Gminy Bytów

mgr Bożena Wojak

